

การวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาไทยชุดภาษาพิจารณ์ชั้นมัธยมศึกษาปีที่หก

นางสาวรังรong. นิตประภัสสร

ศูนย์วิทยทรัพยากร
วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตร์มหาบัณฑิต
อุปราชกรุงเทพมหานคร
ภาควิชาแมธยมศึกษา^{ภาควิชา}
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2528

ISBN 974 - 564 - 004 - 2

010922

| 17086401

AN ANALYSIS OF THAI LANGUAGE TEXTBOOKS "PAASAA PICHARN"
FOR MATHAYOM SUKSA SIX

Miss Rungrong Nilprabhassorn

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the degree of Master of Education
Department of Secondary Education
Graduate School
Chulalongkorn University

1985

หัวขอวิทยานิพนธ์ การวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาไทยชุดภาษาพิจารณ์ชั้นมัธยมศึกษาปีที่หก
 โดย นางสาวรังร่อง นิตประภัสสร
 ภาควิชา มัธยมศึกษา^๑
 อาจารย์ที่ปรึกษา ศาสตราจารย์ ჟูบะนีย์ นาครทรรพ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็น^๒
 ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

.... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
 (รองศาสตราจารย์ ดร.สุประคิษฐ์ บุนนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.... ประธานกรรมการ
 (ศาสตราจารย์ ดร.สุจิตร เพียรชอบ)

.... ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สายใจ อินทรัมพรรย์
 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สายใจ อินทรัมพรรย์)

.... กรรมการ
 (ศาสตราจารย์ ჟูบะนีย์ นาครทรรพ)

.... กรรมการ
 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พร้อมพร摊 ฉุกมลิน)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาไทยชุดภาษาพิจารณ์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่หก
ชื่อนิสิต	นางสาวรังรอง นิลประภัสสร
อาจารย์ที่ปรึกษา	ศาสตราจารย์ สุรปะเนียร์ นาครทรรพ
ภาควิชา	มัธยมศึกษา
ปีการศึกษา	2527

บหคคบอ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาไทยชุดภาษาพิจารณ์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่หก ของกระทรวงศึกษาธิการ

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้สร้างเกณฑ์ในการวิเคราะห์หนังสือเรียน โดยศึกษาข้อมูลต่าง ๆ จากหนังสือเรียนภาษาไทยชุดภาษาพิจารณ์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่หก รวมทั้งหนังสือ เอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์หนังสือเรียน แล้วนำเกณฑ์สร้างขึ้นไปให้ ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจ พิจารณา แก้ไข และให้ขอเสนอแนะ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์หนังสือเรียน ภาษาไทยชุดภาษาพิจารณ์ตามเกณฑ์ที่ได้สร้างขึ้น และเสนอผลการวิจัยในรูปของ ความเรียง

ผลของการวิจัย

ผลการวิจัยปรากฏว่า หนังสือเรียนภาษาไทยชุดภาษาพิจารณ์ ชั้นมัธยมศึกษา ปีที่หก มีองค์ประกอบดังต่อไปนี้ คือน้ำหนักสมบูรณ์ คันธีศีริ

ส่วนประกอบของหนังสือเรียน ประกอบด้วยค้านการพิมพ์ ค้านรูปเล่ม ภาพประกอบ ส่วนนำ หลักฐานอ้างอิง ซึ่งมีความสมบูรณ์ ชัดเจน ถูกต้อง เป็น ส่วนใหญ่

ในด้านเนื้อหา เนื้อหามีความสัมพันธ์กับเวลาเรียน มีความสอดคล้องกับ
ชุดประสงค์ของหลักสูตรวิชาภาษาไทย เนื้อหาท่อเนื่องกันดี อาจนำไปใช้ประโยชน์ใน
ชีวิตประจำวันได้ เนื้อหามีคุณค่า สาระประโยชน์ ส่งเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
ช่วยพัฒนาแนวคิด ค่านิยม ทักษะทางภาษาทั้ง 4 ด้าน ทั้งยังส่งเสริมพัฒนาการด้านปัญญา
อารมณ์ และสังคมอีกด้วย

วิธีเขียนและสันนวนภาษา ประกอบคำยกรากที่ใช้อธิบาย และสันนวนภาษา
ซึ่งถูกต้องตามหลักภาษาไทย

กิจกรรมและแบบฝึกหัดคือ มีหลายวิธีให้นักเรียนเลือกปฏิบัติ มีความสอดคล้อง
กับชุดประสงค์การเรียนรู้ ครอบคลุมเนื้อหา มีเพียงพอในการฝึกฝน หรือเพิ่มพูนความรู้
ส่งเสริมการคิด การค้นคว้าค่วยคนเอง และการทำงานร่วมกับผู้อื่น

ศูนย์วิทยทรัพยากร อุปางกรรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title An analysis of Thai Language Textbooks
 "Paasaa Picharn" for Mathayom Suksa Six

Name Miss Rungrong Nilprabhassorn

Thesis Advisor Professor Tapanee Nakornthap

Department Secondary Education

Academic Year 1984

ABSTRACT

The Purpose of the Study

To analyse Thai language textbooks "Paasaa Picharn" for mathayom suksa six of the Ministry of Education.

Procedures

The researcher set up a criteria to analyse textbooks by studying from Thai language textbooks "Paasaa Picharn" for mathayom suksa six along with various documents involving textbooks analysis. The drafted criteria was sent to the jury of experts for consideration and suggestion. After that, the researcher analysed Thai language textbooks "Paasaa Picharn" for mathayom suksa six in accordance with the criteria set up. The results were presented in descriptive form.

Results

The results of the analysis revealed that Thai language textbooks "Paasaa Picharn" for mathayom suksa six had rather perfect components as follows:-

The components of the textbooks concerning printing, format, illustrations, preliminaries, references were mostly perfect, clear and correct.

Contents of the textbooks were adequate to time available and relevant with the objectives of Thai language curriculum, the sequence of the contents were well organized and could be used in daily life. The contents were valuable, beneficial and promoting initiative and creative thinking. They helped to develop concept, values and four aspects of language skills and also promoted intellectual, emotional and social development.

The style of writing and expression in the textbooks were easily understood and grammatically correct.

There were various activities and exercises for students to practise, they were also relevant with the objectives of learning, covering sufficient contents for enhancing thinking, self discovering and group working.

กิจกรรมประกาศ

วิทยานิพนัตน์สำเร็จได้ด้วยคุณภาพดีเยี่ยมที่สุด ให้รับความกudos จากศาสตราจารย์ ประปะนี้ย นักครุประพ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ และตรวจพิจารณาแก้ไขเนื้อหาสาระทดลองมา พร้อมทั้ง ศาสตราจารย์ ดร. สุจิตร เพียรชุม ผู้ช่วยศาสตราจารย์สายใจ อินทร์มพรรย ผู้ช่วยศาสตราจารย์พร้อมพรม อุคมลิน ที่ได้กุศลให้คำแนะนำ และตรวจแก้ไขวิทยานิพนธ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ไว ณ ที่นี่

ขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ที่ได้กุศลตรวจแก้ไข และให้คำแนะนำ เกี่ยวกับการสร้างเกณฑ์ในการวิเคราะห์หนังสือเรียน ขอขอบคุณ คุณอวยพร สกุลตัน คุณยุพิน ชีระชัยโภภานส คุณพิศมร วัฒนาโนช และเพื่อน ๆ สาขาวิชาสอนภาษาไทย ทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือ และอ่านวิจัยความลับของทดลองฯ เวลาที่ทำการวิจัย

ท้ายที่สุด ผู้วิจัยขอขอบพระคุณมาตรา และพน้อง ที่ให้การสนับสนุน และเป็นกำลังใจในการศึกษาของผู้วิจัยตลอดมา

รังรอง นิติประภัสสร

ศูนย์วิทยทรัพยากร
อุปราชกรรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	1
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	2
กิจกรรมประการ	3
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	<u>6</u>
ประโยชน์ของการวิจัย	6
ขอบเขตของการวิจัย	7
คำจำกัดความในการวิจัย	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	<u>8</u>
ข้อมูลที่ได้จากหลักสือและเอกสารทั่ว ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ	8
ข้อมูลที่จากการสัมภาษณ์	32
ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยที่เกี่ยวข้อง	<u>34</u>
3 วิธีการนิยมการวิจัย	<u>41</u>
การศึกษาค้นคว้าข้อมูล	41
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	41
การรวบรวมข้อมูล	47
การเสนอข้อมูล	<u>47</u>
4 การวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาไทยชุดภาษาพิจารณ์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่หก ส่วนที่วิเคราะห์รวมกันของหนังสือเรียนภาษาไทยชุดภาษาพิจารณ์ทั้ง เล่ม 1 และ เล่ม 2	48

สารบัญ

หน้า

บทที่

ส่วนที่วิเคราะห์แยกตามเนื้อหาในหนังสือเรียนภาษาไทยชุดภาษา พิจารณ์ทั้งเล่ม 1 และเล่ม 2	87
5 สุรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ	144
บรรณานุกรม	154
ภาพผนวก	159
รายงานผู้ทรงคุณวุฒิ	160
ประวัติผู้เขียน	161

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย